

gik igennem disse Kasser. Man har imidlertid aldrig haft nogen egentlig Oversigt over deres Virksomhed. I det Udvalg, der i Fjor blev nedsat om det socialdemokratiske Lovforslag angaaende Arbejdsløshed, bestræbte vi os for at faa en virkelig Oversigt over de fri Fattiggassers Virksomhed, og det lykkedes, som ærede Medlemmer ville erindre. I den Beretning, der blev afgiven, fandtes der meget fyldige Oplysninger i saa Henseende. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa disse Oplysninger, men ærede Medlemmer, som have læst dem, ville erindre, at det stærkeste Indtryk, man fik ved at læse denne Beretning, var Indtrykket af, hvor forskelligt de forskellige Egne stillede sig til de fri Fattiggasser. Der er Byer og Sognekommuner i Landet, hvor de overhovedet slet ikke ere i Virksomhed, der er store Egne af Landet, hvor deres Virksomhed er saa minimal, at den intet betyder. Derimod er der andre Egne af Landet, hvor disse Kasser udøve den største Del af den Virksomhed, som ellers kastes over paa det offentlige Fattigvæsen. Jeg skal saaledes nævne, at i Kjøbenhavns og Maribo Amter ydes der kun 3 Øre pr. Individ, i Bornholms Amt kun 4 Øre. Saa nævner jeg eksempelvis stigende, at i Sorø Amt ydes der 12 Øre, i Aarhus Amt 15 Øre, i Viborg Amt 25 Øre og i Thisted Amt over 50 Øre pr. Individ gennemsnitlig for alle Kommuner i Amtet til de fri Fattiggasser. Ja, ovre paa Mors er der Sognekommuner, som aarlig yde over 1 Kr. pr. Individ af deres Kommunekasser til de fri Fattiggasser. Der er altsaa en overordentlig stor Forskel paa disse Kassers Midler og deres Virksomhed.

Naar vi nu se paa, hvordan den lille Lov, som vi her søge at gennemføre, vil virke, kunne vi sige, at der vil være nogle Sogne, hvor den neppe vil kalde til forøget Virksomhed. Hvor man allerede er saa langt oppe, at man af sig selv giver 1 Kr. pr. Individ til de fri Fattiggasser, kommer man maaske neppe til at give mere, fordi Staten udsætter en Præmie paa 10 Øre pr. Individ. Det, som naas der, er altsaa kun, at disse Kommunekasser faa en lille Præmie for god Administration. Men saa er der en Række andre Amter og navnlig ogsaa Byer, hvor ganske sikkert Virkningen vil blive den, at disse Kasser, der hidtil enten have ligget ganske døde eller have ført en Tilværelse, der intet som helst betød, ville blive kaldte til Live. Over hele Landet er Kommune-tilskuddet gennemsnitlig 10

Øre pr. Individ. Efter det Forslag, vi her stille, er der Anledning til at tro, at det i Løbet af nogle Aar vil blive 20 Øre + 10 Øre, altsaa 30 Øre. Det vil sige, at man kan have Haab om, at det offentlige Tilskud kan tredobles.

Det kunde være et Spørgsmaal, om ikke det Forslag, vi her stille, er alt for enkelt og simpelt, og om der ikke var andre Spørgsmaal, der skulde have været rørt ved i denne Sammenhæng. Der er navnlig et Spørgsmaal, det ligger nær at tænke paa, og det er Spørgsmaalet om Refusionen fra Forsørgelseskommunens fri Fattiggasse til Opholdskommunens fri Fattiggasse, naar denne yder Bidrag. Det er undertiden en af Hindringerne for, at de fri Fattiggasser kunne udfolde deres Virksomhed, at der opstaar en Ængstelse for at yde en Mand, der bor i en Kommune, hvor han ikke er forsørgelsesberettiget, Hjælp af den fri Fattiggasse. Der er adskillige Steder, hvor man er bange for derved at forlænge hans Ophold i Kommunen, saa at han erhverver sig Forsørgelsesret der. Der er heldigvis mange Steder, hvor man er gaaet bort fra dette Synspunkt, og jeg vil udtale Ønsket om, at man efterhaanden fuldstændig vil forlade det ad Frivillighedens Vej. Jeg tror, det vil lykkes. I det Forslag, der var fremme i 1888—89, havde man i det oprindelige Forslag taget det Spørgsmaal op og havde stillet Forslag om, at der skulde ydes en Refusion af $\frac{3}{4}$ ligesom nu efter Fattigloven, men ved 2den Behandling frafaldt man dette, idet man mente, at en saadan Ordning her vilde føre for mange Konsekvenser med sig, som man ikke turde tage, og vi have heller ikke ment at ville blande dette Spørgsmaal ind i denne lille Lov, da vi vare bange for, at det vilde afstedkomme adskillige Drøftelser, som vilde hindre dette Lovforslags Gennemførelse.

Den Hovedindvending, som kan gøres mod Forslaget i dets nuværende Skikkelse, er, at det er for beskedent. Jeg skal indrømme, at det ser meget beskedent ud. Naar vi ikke have forlangt mere, er det, fordi vi ikke nu kunne komme med ny, store Fordringer til Statskassen. Det er en Ting, jeg ikke behøver at opholde mig længe ved. Der er næsten ikke en Lov her nede, uden at man taler om, at man ikke kan dette eller hint paa Grund af, at Statskassen er saaledes stillet, at man har vanskeligt nok ved at klare de almindelige Krav og de ordinære Fremskridt, som nu en Gang skulle til. Naar